

INTRANETUL - UN INTERNET LA SCARĂ REDUSĂ

Alin Isac

Abstract. This paper presents the resemblance and the difference between Internet and Intranet. The Internet provides to the firms a high informational potential. Also, the paper contains some of the reasons for firms to equip with computer networks connected into an Intranet and connected to Internet, in order to deal with the informational avalanche.

Keywords: *Internet, Intranet, resemblance, networks*

În ultimul timp Internetul se dovedește a fi plin de succes, îmbunătățind căile de a face afaceri, astfel că economia pe Internet reprezintă o mare parte a infrastructurii economiei mondiale. Însă multe firme sunt convinse că alinierea la Internet înseamnă un site Web prin care să-și publice informațiile și să-și vândă produsele. Aceste firme nu fac altceva decât să aplice o parte infimă din tehnologia informației peste un sistem cu organizare și mentalitate învechite.

În realitate, este necesar ca tehnologiile Internet să schimbe fundamental modul de organizare a firmelor și modul în care acestea comunică cu clienții, furnizorii, partenerii cât și cu angajații.

1.ASEMĂNĂRI ÎNTRE INTERNET ȘI INTRANET

Firme de succes la ora actuală au demonstrat că intranetul este o soluție viabilă în realizarea acestui deziderat, în timp ce unele firme folosesc intranetul pentru a economisi din timpul, banii și resursele necesare realizării operațiunilor interne specifice, altele dezvoltă intranetul în vederea îmbunătățirii comunicării cu parteneri și clienți.

Intranetul este o rețea asemănătoare Internetului, dar extinsă la nivelul firmei și în beneficiul acesteia. Intranetul se deosebește de tipurile celelalte de rețea prin folosirea tehnologiei Internet ca tehnologie de comunicație, adică a protocoalelor TCP/IP (Transmission Control Protocol/Internet Protocol) și HTTP (Hyper Text Transfer Protocol).

În majoritatea firmelor există deja una sau mai multe rețele de calculatoare, de cele mai multe ori uzate moral, realizate pe baza unor protocoale diferite de TCP/IP, și pe care rulează aplicații vechi, incompatibile cu standardele actuale de interconectare. Unul din avantajele intraneturilor este capacitatea lor de a furniza accesul la documentele create de sistemele de calcul vechi, fără legături între ele.

Intranetul poate fi implementat atât într-o rețea locală (LAN - Local Area Network), a cărei calculatoare sunt toate legate fizic între ele, cât și într-o rețea cu arie extinsă (WAN - Wide Area Network), unde calculatoarele nu mai sunt toate legate fizic între ele, acestea putându-se afla la sute sau chiar mii de kilometri unele față de altele.

Funcțiile noi aduse de intranet sunt:

- poșta electronică (e-mail) pentru toți angajații firmei;
- acces partajat la fișiere, informații și idei;
- accesarea bazelor de date, organizarea
- directoarelor și manipularea informațiilor;
- căutare în și interogarea bazelor de date;
- managementul rețelei (întreținerea și modificare caracteristicilor intranetului și accesului utilizatorilor).

2. NECESITATEA INTRODUCERII INTRANETULUI

Motivele pentru o firmă ar trebui să-și realizeze propriul intranet sunt destul de numeroase. Realizând un sistem informatic care să se adapteze schimbărilor care au loc în lume și în cadrul culturilor, în care informațiile sunt prezentate și utilizate, firmele se întrec în a avea cei mai talentați muncitori, în a menține o forță de muncă flexibilă ținând astfel pasul cu noile modele de comunicație.

Rolul principal al departamentului de resurse umane este acela de a atrage și păstra cei mai buni angajați. Firmele depun eforturi semnificative pentru a atrage angajații, printre care fonduri salariale, poziție, potențial de avansare în post, mediul de lucru. Pentru tot mai mulți dintre cei ce termină astăzi colegiul sau facultatea, folosirea tehnologiei informaționale ca modalitate de accesare a informațiilor și de a comunica cu colegii este ceva normal. Acești studenți s-au folosit de poșta electronică, Web pentru a-și realiza munca de zi cu zi. A forța acești absolvenți să abandoneze aceste instrumente în favoarea unui fax, robot telefonic și alte instrumente învechite este ca și cum i s-ar cere unui proiectant să renunțe la programele de tip CAD și să se întoarcă la rigle, șabloane etc.

Astfel, dat fiind un anumit număr de posturi în care alte elemente sunt aproximativ egale, un candidat este mai atras să accepte poziția care furnizează aceleași instrumente cu care s-a obișnuit să lucreze în școală. Firmele care oferă aceste instrumente - în marea lor majoritate, cel care și-au constituit un intranet - vor achiziționa cele mai bune talente.

Atunci când firmele încearcă să se canalizeze în calea lor spre succes prin reducerea numerică, concedieri, reproiectare și alte activități care conduc la reduceri ale numărului de angajați, aceștia caută semnale pe care firma să le facă pentru a-i ajuta să nu devină inutili în organizație. Pe măsură ce organizațiile folosesc noi sisteme de procesare a și comunicare a informațiilor, acei angajați care opun rezistență acestor schimbări pot deveni redundanți. Ca urmare, o firmă poate face mare paradă de aptul că implementând un intranet a realizat o modalitate ca toți angajații să l dobândească noi capacități, care vor deveni esențiale într-un viitor foarte apropiat, ajutându-i să-și asigure angajabilitatea (desigur, firmele vor trebui să ofere pregătire și alte elemente pentru a ajuta angajații să facă comutarea).

Dacă angajații învață să folosească intraneturi, vor avea la dispoziție un bagaj de

cunoștințe de pus la lucru privind modul de folosire al celor mai moderne și atrăgătoare tehnologii în toate aspectele muncii lor și vor reuși să conviețuiască în liniște cu cei mai tineri.

Toate auditurile comunicațiilor dintre angajați care s-au făcut în firme mari și mici, în America de Nord și în întreaga lume, au indicat aceeași problemă: angajații vor informații imediate. Nimic nu enervează mai mult un angajat decât să afle despre o acțiune pe care a luat-o organizația auzind acest lucru de la știrile de noaptea. Cu intranetul organizațiile pot furniza informații în maniera cea mai oportună. Acestea pot fi trimise simultan angajaților, înainte ca ei să le audă din alte părți. Efortul merită, pentru că astfel angajații sunt descurajați în a mai oferi atenție zvonurilor, ei mai degrabă dorind să aștepte veștile directe venite de la organizație prin e-mail, de exemplu.

Firmele dețin volume imense de informații în bazele lor de date, dar cea mai mare parte a angajaților nu au idee cum să le folosească. Intranetul oferă angajaților o interfață facilă de folosit, permițându-le să ajungă la datele din cadrul oricărei baze de date pe care organizația dorește să o facă disponibilă, oricând și de oriunde. De exemplu, angajații pot identifica produsele dintr-un inventar și să obțină alte date care pot servi clienților care cer informații. Sau convertirea tuturor documentelor procesate cu Word în format HTML, ar permite ca reprezentanții cu serviciile către clienți să poată accesa imediat un contract cu un client din baza de date și să se ducă direct la informațiile de care are nevoie clientul. Cu un intranet, angajații își pot coordona propriile informații, reducând masa de date ce trebuie introduse., în plus se pot adăuga, șterge sau actualiza informații folosind aceeași interfață folosită pentru alte activități de comunicare și colectare de informații.

Un alt argument pentru ca o firmă să își construiască propriul intranet este cel al facilității realizării lui, din punct de vedere al resurselor de sistem. Este foarte posibil să nu fie necesară folosirea unui computer foarte performant pentru a furniza serviciile intranetului. De fapt, în cele mai multe rețele s-a putut constata că se poate folosi un computer existent pentru a furniza aceste servicii. Acest computer poate fi un server cu alte roluri în cadrul rețelei existente sau o stație de lucru ce se află pe biroul unuia dintre angajați. Deoarece se poate folosi rețeaua existentă ca bază a intranetului, costul organizării unui intranet este neglijabil, în plus, nu este nevoie de dezvoltatori sau administratori angajați permanenți pentru a întreține intranetul. Administratorul de sistem al rețelei deja existente, ar trebui să fie capabil să preia rolul adițional de administrator al intranetului, deoarece serverele de intranet sunt ușor de coordonat odată ce ele funcționează.

3. INTRANETUL - NOUL MIJLOC DE GESTIONARE A INFORMAȚIILOR

Un intranet este proiectat pentru a fi un sistem informatic la nivelul firmei. Orice persoană care are acces la rețea poate să ia parte la managementul informațiilor de pe un intranet, într-un intranet se pot găsi practic online orice tipuri de documente, pot fi afișate raporturi generate de aplicații externe, e-mail, pot avea loc tranzacții comerciale în timp real. Intraneturile pot fi implementate pot orice fel de hardware și pot fi folosi orice fel de

sistem de operare, mai vechi sau mai noi. De asemenea nu este obligatoriu cu în același intranet toate sistemele de operare să fie identice, fiecare departament putând să folosească rețeaua proprie cu sistemul de operare cunoscut. Deoarece tehnologia intranet folosește interfețe grafice familiare utilizatorului, nu este nevoie de o pregătire prea îndelungată a utilizatorilor noi. Comunicarea se face, atât în interiorul cât și în exteriorul organizației, cu ajutorul poștei electronice.

Un alt avantaj al folosirii tehnologiei intranet este puterea motoarelor de căutare, care permit ca datele să fie regăsite de către oricine care are acces la acea pană a sistemului. Căutarea informațiilor este diferită de metoda tradițională de a încerca găsirea de informații pe un anumit server, într-un anumit director sau subdirector, după un anumit nume de fișier. Motoarele de căutare Internet sunt proiectate să regăsească date pe baza unei modalități simple, facilă utilizatorului, de introducere a elementelor de căutare de la tastatură. O informație accesibilă și la momentul oportun este cu siguranță un avantaj strategic.

Gestionarea documentelor este principala caracteristică a intranetului. Documentele sunt scrise în formate diferite și pe platforme hardware diferite specifice departamentelor din care provin. Pentru implementarea intranetului, aceste documente trebuie convertite într-un format comun, care să fie accesibil fiecărui utilizator din rețea. Acest format este HTML (Hyper Text Markup Language). Un alt format universal, folosit mai ales la transferul documentelor pe Internet, este PDF (Portable Document Format) la ora actuală existând tot mai multe aplicații gratuite care transformă documentele în format PDF

Intrândurile se contopesc cu conceptul de depozitare de date. Un depozit de date este o bază de date care include rapoarte și metode de interogare care stochează date actuale și istorice, folositoare managerilor. Datele dintr-un depozit de date sunt în general într-o formă care nu permite alterarea lor, numai regăsirea și vizualizarea lor în diferite forme de rapoarte. Spre deosebire de rețelele convenționale, un intranet furnizează accesul la ceea ce unii consideră a fi cel mai mare depozit de date - Internetul.

O altă provocare în ceea ce privește gestionarea sistemelor moștenite și intraneturile, o reprezintă chestiunea integrării celor două într-o nouă bază de date dinamică. Fără o bază de date integrată, persoanele nu ar ști unde să caute informațiile. Astfel pot fi proiectate pagini Web care să permită proiectarea la o bază de date, cu drepturi de citire și/sau de scriere, această bază de date putând fi accesată de pe calculatoare rară software specializat instalat.

4. PROTEJAREA INFORMAȚIILOR ÎNTR-UN INTRANET

Informațiile stocate într-un intranet pot fi asimilate cu tezaurul unei bănci. Așa cum băncile își protejează și valorile proprii, tot așa trebuie protejate informațiile aflate în într-un intranet. Trebuie monitorizat și restricționat accesul : atât a utilizatorilor interni cât și externi.

Principalele măsuri de securitate ce trebuie adoptate sunt: interzicerea accesului

în intranet pentru utilizatorii interni sau externi care nu acest drept, protejarea datelor confidențiale, protecția împotriva virusilor, asigurarea că informațiile interne nu părăsesc intranetul, restricționarea accesului competitorilor la date și protejarea sistemului de hackeri interni sau externi.

Mijloacele utilizate pentru îndeplinirea acestor cerințe pot fi: criptarea datelor, locații de server multiple (oglinzi - nu se operează asupra informațiilor originale ci asupra unei copii a acestora, astfel încât în caz de avarie să nu fie distruse toate informațiile), identificări de parolă, folosirea unui firewall (un calculator folosit la monitorizarea, verificare și restricționarea intrărilor și ieșirilor de orice natură din intranet).

5. CONCLUZII

Intranetul poate fi soluția pentru relansarea comunicațiilor din cadrul unei organizații, oferind posibilitatea de interacționa cu rețeaua cea mai mare din lume - Inemetul - de a câștiga noi piețe de desfacere, de a încheia noi afaceri.

BIBLIOGRAFIE

1. Holtz, S. - *Intranet Advantage*, Ziff-Davis Books, 1996
2. *PC Magazine România* - Colecția 1999-2000
3. Mărgea C, Mărgea R. - *Intranetul - o posibilitate sau o necesitate?*, Analele Universității din Oradea, 2000

Autor:

Alin ISAC Universitatea din Petroșani, Petroșani,2675,Universității, e-mail: isac.@upet.ro